

Rapport nr. 05/2018

Fakta:

Dato: 05.06.2019
Type hendelse: Strukturelle skader i buken etter utelanding
Fly: ASW-20, LN-GUF
Sted: Syd av Rena
Pilot: Instruktør
Vær: Kraftig bygevær - men rolig ved landing
Antall om bord: 1
Personskader: Nei
Skader på fly: Buken

Hendelse:

Etter start på Norges Cup 1 - gikk jeg nordover på oppgaven. Måtte fly gjennom en snø byge ca 10 km nord for start, men fikk skybas 1500m i forkant, og passerte normalt med god sikt etter forholdene. Mye synk førte til at jeg hadde 1000 m etter passering, og været foran meg var preget av at bygene hadde stanset termikken, det var et større blått hull frem til Rena med sol på bakken. Siden det var svært ustabil vær den dagen, vurderte jeg det dit hen at termikken ville komme hurtig med solinnstråling. Krysset derfor over til østsiden av Glomma mot områder med god solinnstråling. Fikk svak termikk i 6-700 m over skogen 2 km sør øst for jordet, og sirklet her i ca 10 min uten å vinne høyde. Fikk således god tid til å vurdere landingsmuligheter i området, som hadde mange og store jorder. Gikk noen km lenger nord og gjorde på nytt noen svinger i svak termikk - mer rett ved jordet og fikk vurdert mer ift underlag og vurdert hvor jeg skulle sette meg (var mer eller mindre på downvind)

Så fra luften at det varierte litt ift underlag, og valgte å sette meg midt på jordet - der underlaget så best ut. Landingen gikk uproblematisk i rolig luft, og jeg gjennomførte en godt utstallet myk setning. Helt på slutten av utrullingene kjente jeg at jeg seg litt mer nedi, og nesen tippet fremover og tok nedi rett før jeg sto stille grunnet friksjonen. Det hele uddramatisk og med små krefter. Tenkte der og da at dette knapt nok gav en ripe i lakken. Da jeg gikk ut av flyet så jeg at hjullukene fremdeles hadde klaring til underlaget og jeg tenkte ikke noe mer på det. Underlaget var forholdsvis fast, og til fots bar jeg oppå. Flyets vekt var derimot nok til at det seg litt nedi, og siden flyet sto midt innpå jordet ble det tungt å dra det ut. Underlaget var fin pløyd jord uten stein.

Når mannskapet kom fikk vi det derimot lettere ut enn jeg trodde, og samtidig fikk vi mld om det som viste seg å være en fatal ulykke. Fokus ble deretter og flyet ble ikke inspisert, men jeg hadde der og da heller ingen tro på at det var noen skade - gitt myk landing slik jeg oppfattet det. Jeg kjørte hjem til Vestlandet dagen etter, og inspiserte ikke flyet før helgen etter ifm klargjøring til ny flygning. Da oppdaget jeg langsgående sprekker - i skjøten under buken og ved siden av. To store sprekker på 30-40 cm som går helt gjennom, og noen små. Derimot var det nesten ikke noen riper/skraper opp i tillegg til sprekken. I ettertid har jeg tenkt mye på om dette faktisk var fra utelandingen, eller om det kunne vært under transport da jeg hadde et par områder med dårlig vei som kom overraskende på. Kanskje en kombinasjon (forverring etter transport)

Med erfaring fra mange utelandinger, og vesentlig hardere "nese ned" opplevelser på verre/bløtere underlag - har jeg aldri skadd flyet. Synes det er rart at så lite har forårsaket sprekken.

Jordet var 1450 x 250-500 m langt/bredt.

Dette var min utelanding nr 63, og jeg vil påstå det er en av de tryggeste jeg har gjort. Stressnivået var lavt, rolig luft i landingstidspunktet med vind rett imot, og er meget stort jorde med mange mulighet både ift innflyging og setningspunkt. Hadde og relativt god tid til å vurdere før landing.

Sammenlignet med resten av jordet var underlaget i valgt del av jordet jevnt og uten stein. Mykheten kan man ikke bedømme fra luften, og etter forholdene ville jeg ha landet på samme sted igjen da jeg vurderte det som best. Riktignok var det et hardere område helt ytterst mot elven, men å skille dette fra luften var vanskelig og også vel tett på vegetasjonen. Dette er første gang jeg har skadet flyet under utelanding, og det viser vel bare at faktoren ukjent underlag gjør at man aldri kan vite helt sikkert om det skjer helt uten skade. Bløte jorder er vanlig så tidlig på sesongen når telen er gått. Risiko for småskader kan man mao ikke fraskrive. Er fornøyd med at jeg så hvilke deler av jordet som hadde dypere furer, og potensielt ville gitt større risiko for skade. Er enda mer fornøyd med at jeg sto imot fristelsen å lande nærmest mulig innkjørsel på jordet, men vurderte helt rett av underlaget der var mer utfordrende. At flyet allikevel ble skadet var for meg en stor overraskelse - siden det "buket" udramatisk helt på slutten av utrulling med lav fart.

Sikkerhet og utdanningsutvalget (SU) kommentar:

Leder av SU var med på å hente flyet og vurderte jordet.

Dette ble utført etter boka og slik en utelanding skal foregå.